

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/16/2021
Identifikačné číslo spisu:	1221202297
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1221202297.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky (manželky) K. C. J., nar. XX.X.XXXX, bytom v D., W. X, a manžela W. J., nar. XX.X.XXXX, bytom vo C. Š., K. W. Š. XX, právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Milasom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 13, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému W. J., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27 P 109/2021, o návrhu navrhovateľky na prikázanie prejednaní vecí inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu manželky na prikázanie vecí vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27 P 109/2021 Okresnému súdu Bratislava II nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov dňa 27.10.2021 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) súdny spis na rozhodnutie o návrhu navrhovateľky na prikázanie vecí inému súdu v mieste jej bydliska (Okresnému súdu Bratislava II). Návrh odôvodnila vzdialenosťou súdu z miesta jej bydliska a bydliska maloletého. Táto vzdialenosť je spojená s časovými a finančnými nákladmi. I keď manžel pracuje a zdržiava sa vo Š., má navštevovať maloletého každý mesiac v mieste jeho bydliska.
2. Manžel s návrhom na prikázanie vecí Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti nesúhlasí a trvá na prejednaní vecí Okresným súdom Prešov. Vidí v tom príležitosť na stretnutie syna s jeho príbuznými. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov s návrhom manželky na prikázanie vecí okresnému súdu v mieste jej bydliska súhlasí.
3. Podľa § 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ak bol podaný návrh na prikázanie vecí z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.
4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Predpokladom prikážania veci inému súdu podľa odcitovaného § 39 ods. 2 CSP (z dôvodu vhodnosti) je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady perpetuatio fori, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou CSP). Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikážanie (delegácia) určitej veci inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikážal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikážanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie veci i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že účastník konania musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikážanie veci inému súdu.

9. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tejto veci neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikážanie veci Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že manželka s maloletým dieťaťom býva v územnom obvode Okresného súdu Bratislava II. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu ako už bolo uvedené skôr bežného charakteru a nemôžu (bez ďalšieho) predstavovať dôvod na prikážanie veci inému súdu. Okrem toho v predmetnej veci treba zohľadniť aj negatívne stanovisko manžela k návrhu manželky na prikážanie veci Okresnému súdu Bratislava II.

10. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky prikážania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP. Návrhu manželky preto nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.